

NATURTURISM FÖRETAGEN

Verksamhetsberättelse 2020

ALLMÄNT

För hela besöksnäringen har 2020 varit ett historiskt tungt och svårt år, på grund av den globala Corona-pandemin, och de medföljande begränsningarna för resande, både nationellt och framförallt internationellt. För branschens företag är det ingen överdrift att kalla situationen ett stålbad. De effekter det kan innebära för Naturturismföretagen som förening har vi fortfarande inte klart för oss, men under pandemins inledande år har föreningens verksamhet i stort följt den plan vi haft för året.

PERSONAL & ORGANISATION

Vid årets ingång förstärkte vi organisationen med Margareta Grape som ny medlemsansvarig / community manager. Margareta arbetar heltid från huvudkontoret i Luleå, och är föreningens administrativa hjärta. Inom projektet *Hållbar ekoturism i praktiken*, som utvecklar vårt märkningssystem Nature's Best ersatte Kim Ross den 1 december Annika Fredriksson som projektmedarbetare. Kim arbetar också med utgångspunkt från Luleå.

Under 2020 etablerades en arbetsform där driftsmöten på veckobasis genomförts digitalt. Något som varit värdefullt med tanke på det geografiska avståndet mellan personer i organisationen. Med regelbundna mellanrum har också styrelsen varit inbjuden att delta, och arbetsformen har gett verksamheten en ökad stabilitet och kontinuitet, och inneburit goda tillfällen för kompetensöverföring och informationsutbyte.

MEDLEMMAR

Efter ett medlemstapp under 2019 återhämtade sig antalet betalande medlemmar och landade vid årsskiftet på just under 400. Ansträngningarna att rekrytera nya medlemmar var under stora delar av året relativt försiktiga, med tanke på företagets utsatta ekonomiska situation.

Även 2020 har innehållit ansträngningar att förbättra digitala system för medlemshantering, ett arbete med en inloggningssida för kommunikation specifik för medlemmar har startats, en FAQ är under konstruktion och värdeskapande partnerskap har börjat diskuteras.

Vi har också arbetat med att hitta en struktur där medlemskapet i föreningen renodlas och kompletteras av olika typer av partnerskap. Modellen behöver följas av tydliga värdeerbjudanden för de olika kategorierna, och arbetet fortsätter under 2021.

FORUM FÖR NATURTURISM:

Under året övertog föreningen stafettpipen som huvudarrangör för branschens årliga träff Forum för Naturturism. Den femte upplagan var planerad att arrangeras i november 2020 i Stockholm, med Visit Stockholm, Region Stockholm och Stockholm Archipelago som partners och värdar för träffen. Pandemin satte käppar i hjulet för planerna och träffen arrangerades istället digitalt den 10 november med stöd från Tillväxtverket. Alla tillgängliga platser var bokade, men att arrangemanget var gratis skapade en del bortfall och deltagarantalet för träffen landade på c:a 150. Ett Open Space-koncept användes, där deltagarna själva satte eftermiddagens agenda och rubriker, för att stimulera engagemang och känsla av delaktighet. Något som feedbacken antyder att träffen lyckades väl med.

KONSULTATION

Konsultation och försäljning av kompetens till externa parter har under året vuxit i omfattning. Vi har fortsatt leverera ett antal utbildningsinsatser till olika skolor på teman som natur- och ekoturism eller hållbarhet.

Också utbildningsinsatser kopplade till Certifieringen för naturguider och framförallt Nature's Best har inneburit uppdrag för föreningen i olika delar av landet. Det mesta har fått ställas om till ett digitalt format, som vi under året (som många andra) blivit bekväma med att leverera.

Även projektet Turism på annans mark, som avslutades under året, har lett till en viss efterfrågan på uppföljande presentationer och workshops, där vi levererat innehåll baserat på projektets viktiga arbete, ofta tillsammans med LRF.

Ambitionen att förmedla kompetens mot betalning har på relativt kort tid haft en tydlig positiv inverkan på föreningens ekonomi.

PÅVERKANSARBETE

Den globala pandemi som bredde ut sig i världen under våren har självklart varit föremål för ansträngningar från föreningens sida, både i offentlighetens ljus och bakom scenen. Vi har skrivit ett antal inlägg om företagets situation och behov, vi har kommunicerat med departementen och vi har fört en relativt tät dialog med Tillväxtverket, som hanterat vår närings frågor gentemot politiken under året.

Även om vår röst fortfarande inte hörs så mycket som vi önskar har vi utan tvekan bidragit till en del av de förändringar till stöd för branschens företag som trillat fram under året, och framförallt i starten av 2021. Det är naturligtvis alltför sent, och otillräckligt, men det är en positiv förändring och positionsförflyttning i relation till vilka möjligheter vi tidigare haft att påverka.

Till grund för vår dialog med myndigheterna har vi bland annat haft två undersökningar bland Sveriges naturturismföretag som vi genomfört under året, där den ena genomfördes tillsammans med Tillväxtverket. Undersökningarna markerar en start på nödvändig insamling av relevanta fakta som beskriver verkligheten för branschens företag. Något som tidigare saknats.

Inom ramen för mer "normala" frågor har föreningen fortsatt att representeras i skogsfrågor av Leif Öster och Jessica Sannö. Delar av engagemanget syns i den statliga skogsutredningen som

publicerades i slutet av året, där naturturismen lyfts på en mängd ställen. I skrivande stund arbetar föreningen på ett remissyttrande kring utredningen.

I utbildningsfrågor har vi fortsatt representeras av Anders Johansson, som medverkar i Skolverkets programråd, och Per Jobs har under året fortsatt att representera föreningen i fiskefrågor. Vi har också under året haft ett antal samtal och presentationer för politiker från flera av riksdagens partier.

KOMMUNIKATION

Via föreningens egna kanaler, hemsidor, Facebook, digitala nyhetsbrev och MyNewsdesk, har kommunikationen med medlemmar och andra intressenter fortgått kring frågor som rör olika aspekter av verksamheten och näringen.

Rikstäckande tevekanaler har vid några tillfällen under året gjort reportage och intervjuer med oss, eller med vår assistans, kring effekter på svensk naturturism orsakade av pandemin. Ofta har det föregåtts av faktaförmedling för att korrigera inslagens vinkling och sanningshalt. Även radio och tryckta media har via föreningen förmedlat vår syn på naturturism vid ett flertal tillfällen under året.

STRATEGISKA PARTNERSKAP

Certifieringen av naturguider har under 2020 alltmer hittat formen. Ett antal certifieringstillfällen har arrangerats och de första godkända guiderna har examinerats. En hemsida är lanserad för certifieringen, arbete pågår med att utbilda fler examinators, för att få en större geografisk spridning, och fler naturbruksgymnasier är på väg in tack vare den nya inriktningen och kursplanerna för naturturism. Dock har arbetet saktats ner på grund av svårigheterna att arrangera fysiska träffar i pandemins spår.

Vi har under året fortsatt vår medverkan i referensgruppen för det nationella projektet kring kvalitetssäkring av vandringsleder som drivs av Tourism in Skåne och Visit Dalarna, där vi haft möjlighet att spela in näringens tankar och perspektiv kring ledutvecklingen.

Ett annat sammanhang där vi kontinuerligt haft möjlighet att bidra är i Visit Swedens referensgrupp för naturturism. Det har varit värdefullt för båda parter och vi upplever att vår relation till VS har stärkts väsentligt. Något som inledningen av 2021 har visat på flera olika sätt.

Tillsammans med olika partners och bidragsgivande organisationer har vi fortsatt driva externa projekt i linje med föreningens verksamhetsplan. De projekt vi hanterat under året har varit:

- **Turism på annans mark.** Under året har vi avslutat det projekt vi drivit tillsammans med LRF, Sveriges Jordägarförbund och Visit Dalarna, som handlat om förutsättningarna för att driva naturturism på mark man inte själv äger. Rundabordsamtal och studiebesök utmynnade under våren i en handledning i bokform, döpt efter projektet. Boken har mottagits väl och ett antal digitala träffar för presentation och diskussion om innehållet har genomförts. Projektet och dess efterföljande aktiviteter är brobyggare mellan fundamentala frågor som markägande, allemansrätt och naturturism. Annika Fredriksson har varit projektledare och Dan Jonasson har varit projektutförare.

- **Hållbar ekoturism i praktiken.** Det projekt som startade i november 2019, i partnerskap med Region Västerbotten Turism, har under året fått upp farten. Projektet syftar till att arbeta vidare med Nature's Best 2.0 och att hitta en samarbetsmodell med offentliga organisationer för att driva hållbar utveckling av naturturism. Pär Innala är projektledare och Kim Ross ersatte i slutet av året (1 december) Annika Fredriksson som projektmedarbetare, när projektet gick i en mer operativ, företagsnära fas .

NATURE'S BEST

Mycket har hänt med den nya versionen av Nature's Best som lanserades officiellt vid 2019 års Forum för naturturism i Vålådalen. På kommunikationssidan är en ny hemsida under produktion, en grafisk profil har skapats och en handbok är skriven. Nya tematiska kriterier är framtagna och fler är under översyn eller färdigställande.

En mappning av märkningens samtliga kriterier är gjord och en matris för harmonisering till GSTC:s internationellt accepterade kriterier är färdigställd. Processen att bli "recognized" är igång men har krävt ett antal förtydliganden och kompletteringar. Gott hopp finns nu om att den sista omgången är avklarad.

Processen gentemot företag är i full gång och ett antal baskurser och informationsträffar har genomförts digitalt. Intresset för den nya versionen av märkningen är stort och i slutet av året var ett 40-tal företag inne i olika stadier av ansökningsprocessen, och de första företagsbesöken inom Nature's Best 2.0 genomfördes.

NATURTURISMFÖRETAGEN · Storgatan 9 · 972 38 LULEÅ
info@naturturismforetagen.se • www.naturturismforetagen.se